

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. P.18.0747.N

1.

beklaagde,

2.

beklaagde,

eisers,

met als raadsman mr. Sander Käret, advocaat bij de balie Gent,

tegen

**STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR VAN HET VLAAMS GEWEST
bevoegd voor het grondgebied van de provincie Limburg, met kantoor te 3500
Hasselt, Koningin Astridlaan 50 bus 1,**

eiser tot herstel,

verweerder,

met als raadsman mr. Christian Lemache, advocaat bij de balie Limburg.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

De cassatieberoepen zijn gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Antwerpen, correctionele kamer, van 13 juni 2018.

De eisers voeren in een memorie die aan dit arrest is gehecht, drie middelen aan.

Voorzitter Paul Maffei heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Luc Decreus heeft geconcludeerd.

II. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

Ontvankelijkheid van de cassatieberoepen

1. Het arrest stelt vast dat de feiten van instandhouding onder de telastleggingen A en B niet langer strafbaar zijn.

In zoverre ook gericht tegen deze beslissingen, zijn de cassatieberoepen bij gebrek aan belang niet ontvankelijk.

Eerste middel

2. Het middel voert schending aan van de artikelen 145, 182 en 211 Wetboek van Strafvordering, alsmede miskennis van de bewijskracht van akten: het arrest willigt ten onrechte de herstelvordering in voor de omheining in houten palen en de draad op de percelen en , aangezien de eisers daarvoor niet werden vervolgd en er evenmin vrijwillig voor zijn verschenen; de rechter kan slechts kennis nemen van de bij hem aanhangig gemaakte feiten; hij kan het herstel in de oorspronkelijke staat niet bevelen betreffende feiten waarvoor er geen vervolging is ingesteld; met het oordeel dat uit het aanvankelijk proces-verbaal blijkt dat de houten palen en de draad op andere percelen zouden zijn geplant ter afwerking van de aangelegde parking, miskent het arrest de bewijskracht van de dagvaarding; uit de lezing van de dagvaarding blijkt niet dat er vervolging is ingesteld voor de omheining in houten palen en de draad.

3. Voor het door het middel bekritiseerde oordeel verwijst het arrest niet naar de dagvaarding, zodat het dan ook de bewijskracht ervan niet kan miskennen.

In zoverre mist het middel feitelijke grondslag.

4. Het arrest oordeelt niet dat er strafvervolgning werd ingesteld betreffende de omheining in houten palen en de draad op de percelen en

In zoverre berust het middel op een onjuiste lezing van het arrest en mist het feitelijke grondslag.

5. Het arrest oordeelt dat de herstellvordering wat betreft de omheining door middel van houten palen en een draad niet kan worden ingewilligd in de mate dat die is aangebracht op het perceel :

In zoverre is het middel bij gebrek aan belang niet ontvankelijk.

6. De herstellvordering moet geënt zijn op de feiten die het voorwerp uitmaken van een bewezen verklaarde telastlegging. Ze beoogt het herstel van de wettigheid naar de toekomst en moet een desgevallend gewijzigde toestand in aanmerking nemen.

7. De herstellvordering is geënt op de feiten die het voorwerp uitmaken van een bewezen verklaarde telastlegging, zodra er een oorzakelijk verband bestaat tussen de wederrechtelijke toestand zoals die bestaat bij de uitspraak over de herstellvordering en de wederrechtelijke toestand die het voorwerp uitmaakt van de telastlegging.

In zoverre het middel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt het naar recht.

8. De telastlegging waarvoor de eisers schuldig werden verklaard heeft de aanleg van een parking in kiezel en betonnen boordstenen en verlichting op het perceel gelegen te , tot voorwerp. Het arrest (p. 17) oordeelt dat voor zover de herstellvordering betrekking heeft op het perceel , uit het aanvankelijk proces-verbaal wel degelijk blijkt dat de houten palen en draad werden geplaatst ter afwerking van de aangelegde parking en dus wel degelijk in oorzakelijk verband staan met de wederrechtelijke toestand die het voorwerp uitmaakt van de telastleggingen A en B en de verwijdering ervan dus deel uitmaakt van het herstel in de vorige toestand.

Aldus oordeelt het arrest wettig dat de appelrechters kennis konden nemen van de herstellvordering betreffende de omheining met houten palen en draad in zoverre die werd aangebracht op het perceel gelegen te

In zoverre kan het middel niet worden aangenomen.

Tweede middel

Eerste onderdeel

9. Het onderdeel voert schending aan van artikel 149 Grondwet: het arrest is tegenstrijdig gemotiveerd; enerzijds oordeelt het dat zowel het perceel als het perceel werden omheind door middel van houten palen en een draad waartussen een beukenhaag werd geplant waardoor het herstel niet kan worden bevolen vermits dit herstel slechts kan worden uitgesproken voor het perceel gekend als ; anderzijds oordeelt het arrest dat deze houten palen en draad in een oorzakelijk verband staan met de wederrechtelijke toestand die het voorwerp uitmaakt van de telastleggingen A en B en de verwijdering ervan deel uitmaakt van het herstel in de vorige toestand; die motieven heffen elkaar op, wat gelijk staat met een totale afwezigheid van motivering; bovendien is het arrest tegenstrijdig door enerzijds te motiveren dat zowel het perceel als het perceel werden omheind door middel van houten palen en een draad waartussen een beukenhaag werd geplant waardoor het herstel niet kan worden bevolen vermits dit herstel slechts kan worden uitgesproken voor het perceel gekend als en anderzijds in het dictum het herstel te bevelen inzonderheid door het verwijderen van de omheining in houten palen en draad.

10. Het arrest (p. 17-18) oordeelt dat:

- waar de eerste rechter enkel het herstel heeft bevolen op het perceel kadastraal gekend als , de verweerder ook het verwijderen vordert van de omheining in houten palen en draad op het perceel kadastraal gekend als ;
- uit het straf dossier blijkt dat op dit laatste perceel geen parking is aangelegd maar dat zowel de percelen als werden omheind door middel van houten palen en een draad waartussen een beukenhaag werd geplant;

- ter hoogte van de linker perceelsgrens op het perceel ' een doorgang werd gelaten;
- de dagvaarding enkel melding maakt van het perceel kadastraal gekend als en zo werd overgeschreven op het hypotheekkantoor;
- onder deze omstandigheden het herstel slechts kan worden uitgesproken voor het perceel gekend als ;
- voor zover de herstellvordering betrekking heeft op het perceel , wordt opgemerkt dat uit het aanvankelijk proces-verbaal wel degelijk blijkt dat de houten palen en draad werden geplaatst ter afwerking van de aangelegde parking en deze houten palen en draad wel degelijk in oorzakelijk verband staan met de wederrechtelijke toestand die het voorwerp uitmaakt van de telastleggingen A en B en de verwijdering ervan deel uitmaakt van het herstel in de vorige toestand.

Het arrest beveelt het verwijderen van de omheining in houten palen en draad op het perceel kadastraal gekend als .

Daaruit volgt dat er van een tegenstrijdigheid tussen de redenen van het arrest onderling of tussen de redenen van het arrest en het dictum geen sprake is.

Het onderdeel mist feitelijke grondslag.

Tweede onderdeel

11. Het onderdeel voert schending aan van artikel 1138, 2°, Gerechtelijk Wetboek, alsmede miskenning van het beschikkingsbeginsel en de miskenning van de bewijskracht van akten: door het herstel te bevelen bestaande in het verwijderen van de omheining in houten palen en draad op het perceel kadastraal gekend als doet het arrest uitspraak over een niet-gevorderde zaak; de verweerder had immers de verwijdering gevorderd van de omheining in houten palen en draad op de percelen en ; zelfs als er op het perceel daadwerkelijk een omheining aanwezig zou zijn, staat vast dat de wegname ervan niet werd gevorderd door de verweerder.

12. De verweerder blijkt in zijn appelconclusie (p. 10) wel degelijk de verwijdering van de omheining in houten palen en draad op het perceel te hebben gevorderd.

In zoverre berust het onderdeel op een onjuiste lezing van de conclusie van de verweerder en mist het feitelijke grondslag.

13. De overige wetsschendingen zijn afgeleid uit die onjuiste lezing en zijn bijgevolg niet ontvankelijk.

Derde middel

14. Het middel voert schending aan van de artikelen 162*bis*, 194 en 211 Wetboek van Strafvordering en de artikelen 1022 en 1138, 2°, Gerechtelijk Wetboek, alsmede miskennis van het beschikkingsbeginsel: het arrest kent ten onrechte aan de verweerder een rechtsplegingsvergoeding toe voor beide aanleggen; de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur wordt niet vermeld in artikel 162*bis* Wetboek van Strafvordering als partij die op een rechtsplegingsvergoeding kan gerechtigd zijn; de arresten nr. 1, 1 en van 21 mei 2015 van het Grondwettelijk Hof bevestigen dat in strafzaken het beginsel van de verhaalbaarheid enkel geldt in de relatie tussen de beklaagde en de burgerlijke partij; het arrest kon de eisers niet veroordelen tot een rechtsplegingsvergoeding voor beide aanleggen aangezien die niet was gevorderd door de verweerder en de eerste rechter aan de verweerder geen rechtsplegingsvergoeding heeft toegekend.

Ontvankelijkheid

15. De verweerder voert aan dat het middel nieuw is en dus niet ontvankelijk, omdat de eisers in hun appelconclusies geen verweer hebben gevoerd tegen de vordering van de verweerder tot toekenning van een rechtsplegingsvergoeding.

16. Uit het proces-verbaal van de rechtszitting van 16 mei 2018 blijkt dat de raadsman van de eisers zich wat de gevorderde rechtsplegingsvergoeding betreft naar de wijsheid van de appelrechters heeft gedragen. Dit houdt in dat de eisers die vordering hebben betwist. Het middel is bijgevolg niet nieuw.

De grond van niet-ontvankelijkheid van het middel wordt verworpen.

Gegrontheid

17. Artikel 162*bis* Wetboek van Strafvordering beperkt de verhaalbaarheid van de rechtsplegingsvergoeding in strafzaken tot de verhoudingen tussen de beklaagde en de burgerrechtelijk aansprakelijke partij enerzijds en de burgerlijke partij anderzijds.

18. De herstelmaatregel beoogt niet de vergoeding van schade aan particuliere belangen, maar strekt ertoe een einde te maken aan de met de wet strijdige toestand die uit het misdrijf is ontstaan en waardoor het algemeen belang wordt geschaad. Het optreden voor het strafgerecht van een herstellvorderende overheid, die een wettelijke of decretale opdracht in het algemeen belang uitoefent en geen particulier belang nastreeft, kan niet worden gelijkgesteld met het optreden van een burgerlijke partij in de zin van artikel 162*bis* Wetboek van Strafvordering.

Bij afwezigheid van een wettelijke grondslag kan een beklaagde bijgevolg niet worden veroordeeld tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding aan een herstellvorderende overheid wiens vordering tegen die beklaagde door de strafrechter wordt ingewilligd, net zoals een herstellvorderende overheid wiens vordering tegen een beklaagde wordt afgewezen, niet kan worden veroordeeld tot de betaling van een rechtsplegingsvergoeding aan die beklaagde.

19. Het arrest dat de eisers veroordeelt tot betaling aan de verweerder van een rechtsplegingsvergoeding van 1.440 euro voor de procedure in eerste aanleg en van 1.440 euro voor de rechtspleging in hoger beroep, is niet naar recht verantwoord.

Het middel is in zoverre gegrond.

Ambtshalve onderzoek

20. De substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen zijn nageleefd en de beslissingen zijn overeenkomstig de wet geweest.

Dictum

Het Hof,

Vernietigt het bestreden arrest in zoverre het de eisers veroordeelt tot betaling aan de verweerder van een rechtsplegingsvergoeding van 1.440 euro voor de procedure in eerste aanleg en van 1.440 euro voor de rechtspleging in hoger beroep.

Verwerpt de cassatieberoepen voor het overige.

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest.

Veroordeelt de eisers tot vier vijfden van de kosten van hun cassatieberoepen.

Veroordeelt het Vlaamse Gewest voor de overige kosten.

Zegt dat er geen grond is tot verwijzing.

Bepaalt de kosten op 304,05 euro waarvan 123,81 euro verschuldigd is.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, tweede kamer, samengesteld uit voorzitter Paul Maffei, als voorzitter, de raadsheren Peter Hoet, Antoine Lievens, Sidney Berneman en Ilse Couwenberg, en op de openbare rechtszitting van 12 maart 2019 uitgesproken door voorzitter Paul Maffei, in aanwezigheid van advocaat-generaal Luc Decreus, met bijstand van griffier Kristel Vanden Bossche.

K. Vanden Bossche

I. Couwenberg

S. Berneman

A. Lievens

P. Hoet

P. Maffei